

لایحه اصلاح مصوبه «ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری‌های ساختمانی شهر تهران» ابلاغی به شماره

۹۱/۱۱/۱۷ مورخ ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴

در راستای بند (۱۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی و باهدف استفاده از ظرفیت‌های ماده (۱۱۰) قانون مذکور و در اجرای بند (ل) ماده (۳) مصوبه «ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری‌های ساختمانی شهر تهران» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۹۱/۱۱/۱۷ و به‌منظور تطبیق مصوبه مذکور با ضوابط مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان، مصوبه فوق‌الذکر به شرح زیر اصلاح و مورد تصویب قرار گرفت.

ماده (۱) - معانی، مترادفات الفاظ و اصطلاحات اختصاصی به کاررفته در این مصوبه به شرح ذیل می‌باشد.

الف-وزارت: وزارت راه و شهرسازی.

ب-شورا: شورای اسلامی شهر تهران.

ج-شهرداری تهران: شهرداری تهران شامل حوزه‌های ستادی ۲۲ منطقه، ۱۲۳ ناحیه و دفاتر خدمات الکترونیک وابسته به شهرداری تهران.

د-سازمان استان: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران.

هـ-سازمان پیشگیری بحران: سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران.

و-گود: هرگونه حفاری و خاک‌برداری در تراز پایین‌تر از سطح طبیعی زمین.

ز-گودهای با خطر زیاد و بسیار زیاد: ارزیابی خطر گود بر اساس بند ۷-۳-۳-۴ مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان تعیین شود.

ح-تخریب: هر اقدامی که مستلزم جدا کردن مصالح از ساختمان به‌منظور حذف، نوسازی، تعمیر، مرمت و بازسازی تمام یا قسمتی از بنا باشد.

ط-صاحب‌کار: مالک یا قائم‌مقام قانونی آن.

ی-سازنده: مجری، پیمانکار.

ماده (۲) - شهرداری تهران موظف است؛

الف. در زمان صدور دستور نقشه یک نسخه از این مصوبه را برای اطلاع و عمل به آن به صاحب کار و سازنده ابلاغ نماید و صاحب کار را موظف به رعایت تمامی نکات ایمنی تخریب و گودبرداری و همکاری و هماهنگی با مهندسان مسئول پروژه نماید.

ب. بنا به درخواست صاحب کار و مهندسین پروژه مشخصات املاک مجاور ملک را که در سامانه آرشیو الکترونیک اسناد موجود است ارائه نماید. بدیهی است مسئولیت بررسی صحت اطلاعات بر عهده صاحب کار و مهندسین مسئول پروژه خواهد بود.

ج. از شروع به کار و ادامه عملیات ساختمانی در پروژه‌هایی که نسبت به ایمن‌سازی املاک و گذرهای مجاور طبق ضوابط مبحث دوازدهم و مبحث بیستم مقررات ملی ساختمان اقدام ننموده‌اند و یا فاقد تابلوی مشخصات پروژه و حصار کارگاهی مطابق ضوابط مذکور هستند، جلوگیری کند.

د. از شروع به کار پروژه‌هایی که نسبت به ساماندهی کلیه کنتورها و انشعابات گاز و سایر تأسیسات طبق نظر ارگان‌های ذی‌ربط اقدام ننموده‌اند، جلوگیری نماید.

ه. کلیه فرم‌ها و کاربرگ‌های مربوط به ارزیابی وضعیت هم‌جواری‌ها و کلیه گزارشات مهندسین و مأمورین شهرداری را به‌صورت سیستمی ثبت و در پرونده ملک ضبط نماید.

و. در زمان صدور پروانه ساختمانی به صاحب کار برای اخذ پوشش بیمه‌ای، هم‌جواری‌ها و اشخاص ثالث و به مهندسان اعم از طراح، سازنده و ناظر برای اخذ پوشش بیمه‌ای مسئولیت حرفه‌ای کتباً و تصریحاً الزام نماید. طبعاً تأمین پوشش بیمه‌ای رافع مسئولیت‌های ذاتی اشخاص به‌خصوص در امور کیفری و انتظامی نخواهد بود.

ز. در گودهای با خطر زیاد و بسیار زیاد مجموعه اقدامات ذیل را انجام دهد:

۱- هزینه رفع خطر از گود را در قالب عوارض صدور پروانه و تحت عنوان عوارض پایدارسازی گود به‌صورت تضمین بانکی یا بیمه معادل هزینه رفع خطر در هنگام درخواست پروانه ساختمانی از صاحب کار پروژه اخذ نماید. این تضامین، پس از ارائه گزارش اتمام عملیات ساختمانی تا تراز صفر

از سوی مهندس ناظر آزادسازی می گردد. مقدار این عوارض برحسب سطح اشغال و عمق گود توسط شورای اسلامی شهر به تصویب می رسد.

۲- برنامه زمان بندی اجرای طبقات زیرزمینی را از صاحب کار پروژه اخذ کرده و در صورت عدم پیشرفت پروژه طبق برنامه بر اساس بازدید و کنترل های مأموران شهرداری و مهندس ناظر پروژه و یا دریافت گزارش تخلف از سوی وزارت، سازمان استان و یا مهندس ناظر، نسبت به صدور اختاریه های لازم جهت الزام صاحب کار و سازنده به ایمن سازی و اتخاذ تدابیر ایمنی را معمول نماید. در صورت عدم توجه، تضمین بانکی سپرده شده را ضبط و ایمن سازی گود را رأساً و با بالاسری ۱۵ درصدی اجرا کند.

۳- از صاحب کار و سازنده پروژه تعهد محضری لازم را اخذ نماید تا در شرایط ضرورت نسبت به تصرف ملک به منظور ایمن سازی اقدام نماید.

ح. در کلیه گودها در صورت احراز تخلف در پایدارسازی و ایمن سازی گود بر اساس بازدید و کنترل های مأمورین شهرداری و یا دریافت گزارش تخلف از سوی وزارت، سازمان استان و یا مهندس ناظر، اقدام لازم را جهت توقف عملیات ساختمانی (غیر از پایدارسازی و ایمن سازی گود) و الزام صاحب کار و سازنده به ایمن سازی و اتخاذ تدابیر ایمنی لازم معمول نماید.

ط. گودبرداری های در حال انجام را توسط کارشناسان خود بازدید نموده و روش عملیات اجرایی گودبرداری و رعایت زمان بندی اعمال شده را بازرسی نماید و گزارشات مربوطه را در سامانه ناحیه محوری ثبت کند.

ی. به منظور تأمین مالی ایمن سازی گودهای رها شده در سطح شهر، لایحه مربوطه را به شورای شهر ارائه نماید. گودهای رها شده موجود را از حیث میزان خطر اولویت بندی نموده و لیست آن را جهت پیگیری حقوقی به اداره کل حقوقی ارسال کند. نسبت به کنترل و پایش گودهای رها شده اقدام و در صورت لزوم بر اساس مفاد بند (۱۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری با انجام مناقصه توسط معاونت مالی و به کارگیری مشاور و سازنده ذیصلاح نسبت به رفع خطر از آنها با بالاسری ۱۵ درصدی اقدام نماید.

ک. همکاری لازم را با وزارت و سازمان استان جهت تعبیه سامانه‌ای به منظور ارائه نقشه توزیع انواع خاک در سطح شهر تهران، وضعیت سطح آب‌های زیرزمینی و موقعیت قنوات شهر تهران را به عمل آورد.

ل. همکاری لازم را با وزارت و سازمان استان در خصوص طبقه‌بندی انواع روش‌های ایمن‌سازی و اجرای سازه نگهبان بر اساس عمق گود و سطح اشغال صورت دهد.

م. در فرایند اصلاح طرح تفصیلی ضوابطی را تهیه و ابلاغ نماید تا عمق و سطح اشغال زیرزمین‌ها با توجه به مباحث زیست‌محیطی، پهنه وقوع ملک، کاربری و تعداد طبقات آن محدود و مشخص گردد.

ن. اجازه طراحی سیستم نیلینگ در نقشه‌های سازه نگهبان را با توجه به ماده ۳۸ قانون مدنی فقط با احراز شرایط ذیل صادر نماید:

۱- اخذ رضایت‌نامه رسمی از مالکین مجاور ملک مبنی بر پذیرش مسئولیت کلیه عواقب و اعلام موضوع به خریداران آتی.

۲- ارائه بلامانع از اداره فضای سبز منطقه و ادارات مرتبط با تأسیسات شهری برای املاک در مجاور پیاده‌روها، خیابان‌ها و سایر تأسیسات شهری.

س. نسبت به تهیه چک‌لیست‌های مناسب و اصلاح ترتیب گزارش‌دهی مراحل ساختمانی در انواع سیستم‌های ایمن‌سازی گود در سامانه ناحیه محوری و سامانه مهندسین ناظر اقدام نماید.

ع. مأمورین کنترل ساخت‌وساز نواحی را به نحو مناسب آموزش داده و جزوات آموزشی و توجیهی مربوطه را در اختیار ادارات شهرسازی نواحی قرار دهد.

ف. ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه، دستورالعمل‌های راهنمای کامل این مصوبه را با رعایت موازین حقوقی، فنی و اجرایی تدوین و ابلاغ نماید.

ص. سالانه گزارش جامع از فعالیت‌ها و حسن اجرای این مصوبه را تهیه و به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید و بنا به ضرورت ویرایش‌های لازم را با هماهنگی سازمان‌های ذی‌ربط در متن مصوبه اعمال نموده و مراتب را در قالب لایحه جهت بررسی و تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید.

ماده (۳) - شهرداری تهران موظف است سازوکار لازم را جهت هوشمند سازی خدمات مرتبط با مهندسان پروژه اعم از محاسب، سازنده، ناظر و شرکت خدمات فنی و آزمایشگاهی ژئوتکنیکی را به تناسب شرح وظایف هریک از آنان به شرح ذیل فراهم نماید:

الف. در کلیه پروژه‌هایی که طبق بند ۷-۲ مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان انجام فرایند شناسایی ژئوتکنیکی در آن‌ها ضروری است، قبل از صدور پروانه ساخت گزارش شناسایی مربوطه را که توسط شرکت خدمات فنی و آزمایشگاهی ژئوتکنیکی تهیه شده است از صاحب کار اخذ و در پرونده ملک ضبط کند.

ب. فرم وضعیت هم‌جواری‌ها و اعلام سطح خطر گود را به صورت سامانه‌ای از مهندس محاسب پروژه اخذ و در پرونده ملک ثبت نماید. مسئولیت برآورد غلط از میزان خطر گود به عهده مهندس محاسب است.

ج. در صورتی که خطر گود توسط مهندس محاسب پروژه زیاد ارزیابی گردد مفاد بند ۷-۳-۳-۴-۱۰ به شرح ذیل به صاحب کار ابلاغ گردد:

«به آگاهی می‌رساند با توجه به اینکه سطح خطر گود توسط مهندس محاسب زیاد ارزیابی شده است، طبق مفاد بند ۷-۳-۳-۴-۱۰ مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان مسئولیت طراحی گودبرداری باید به عهده یک شرکت مهندسی ژئوتکنیک ذیصلاح واگذار شود».

د. در صورتی که خطر گود توسط مهندس محاسب پروژه بسیار زیاد ارزیابی گردد مفاد بند ۷-۳-۳-۴-۱۱ به شرح ذیل به صاحب کار ابلاغ گردد:

«به آگاهی می‌رساند با توجه به اینکه سطح خطر گود توسط مهندس محاسب بسیار زیاد ارزیابی شده است، طبق مفاد بند ۷-۳-۳-۴-۱۱ مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان مسئولیت طراحی گودبرداری باید به عهده یک شرکت مهندسی ژئوتکنیک ذیصلاح واگذار شود، عملیات پایدارسازی گود توسط پیمانکار ذیصلاح و نظارت بر اجرای پیمانکار توسط ناظر ذیصلاح انجام گردد. ضمناً تغییر شکل‌های افقی و قائم سازه مجاور و دیواره گود تا قبل از پایدارسازی دائم گود باید اندازه‌گیری و پایش شود».

تبصره - شرکت‌های ذیصلاح، از طرف وزارت راه و شهرسازی معرفی می‌گردند. در صورت عدم معرفی، از شرکت‌های تشخیص صلاحیت شده توسط سازمان برنامه و بودجه در رشته ژئوتکنیک با رتبه مناسب و یا شرکت‌های خدمات فنی و آزمایشگاهی ژئوتکنیک استفاده می‌شود.

۵. ترتیبی اتخاذ نماید تا در صورتی که مهندس ناظر پروژه پس از شروع عملیات ساختمانی سطح خطر گود را بالاتر از سطح خطر ارائه شده توسط محاسب برآورد نمود، مراتب توسط مهندس ناظر در سامانه گزارشات مرحله‌ای ثبت و مفاد بند «ج» و «د» ذیل ماده چهارم به صاحب کار ابلاغ گردد.

و. در گودهای با خطر زیاد و بسیار زیاد ترتیبی اتخاذ کند تا صورت جلسه مربوط به جلسه مشترک صاحب کار، سازنده، مهندس ناظر و شرکت‌های ذیصلاح که پیش از انجام عملیات تخریب و گودبرداری و به منظور مرور و کنترل نقشه‌های اجرایی و توجیه و هماهنگی انجام عملیات تخریب و گودبرداری تشکیل می‌شود، به صورت سیستمی در پرونده ملک ضبط و آرشیو گردد.

ز. ترتیبی اتخاذ نماید تا دستور کار تخریب بنای قدیمی بر اساس مشخصات ملک، وضعیت گذرها و املاک مجاور طبق ضوابط مبحث دوازدهم و مبحث بیستم مقررات ملی ساختمان و آیین‌نامه حفاظتی کارگاه‌های ساختمانی و سایر ضوابط فنی و اجرایی که به امضای صاحب کار، سازنده و ناظر پروژه رسیده است، توسط مهندس ناظر پروژه پیوست گزارش شروع عملیات ساختمانی گردد.

ماده (۴) - سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران موظف است؛

الف - وفق بند پنجم ماده (۱۵) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان حسن انجام خدمات مهندسی را کنترل نماید.

ب - نسبت به برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی ویژه ایمن‌سازی تخریب و گودبرداری اقدام و از این طریق اطلاعات مهندسین عضو را به‌روز نموده و ارتقاء دهد.

ج - در صورتی که در هر مرحله از کار، تخلف مهندسین ذی ربط از مفاد این مصوبه و یا سایر قوانین و مقررات موضوعه توسط وزارت، سازمان استان یا شهرداری تهران احراز و اعلام شود مراتب را جهت رسیدگی به شورای انتظامی سازمان استان ارجاع و پیگیری نماید.

د - به کلیه مهندسان ناظر در خصوص لزوم اخذ بیمه‌نامه‌های متناسب با خطرات احتمالی توصیه و تأکید نماید.

گزارش توجیهی

الف- توجیه حقوقی و قانونی

طبق بند ۱۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴ با آخرین اصلاحات و الحاقات بعدی، مسئولیت رفع خطر از بناهای خطرناک واقع در معابر عمومی به عهده شهرداری است. گودبرداری‌های ساختمانی غالباً در مجاورت معابر عمومی انجام می‌شوند و وقوع ریزش در آن‌ها علاوه بر آسیب مستقیم به معابر عمومی، آسیب‌های شدیدی به ساختمان‌های مجاور وارد کرده و سبب ریزش بنا به معابر عمومی می‌گردند. احکام صادره از مراجع قضایی نیز مؤید این مطلب است که در حوادث مرتبط با گودبرداری‌های رهاشده، شهرداری مسئول شناخته می‌شود. از سوی دیگر طبق ماده ۳۰ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، شهرداری‌ها به‌عنوان مرجع صدور پروانه‌های ساختمانی و مسئول کنترل و نظارت بر احداث ساختمان شناخته شده‌اند و طبق ماده ۳۴ همین قانون مکلف به رعایت مقررات ملی ساختمان در این فرآیند می‌باشند. درحالی‌که مصوبه «ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری‌های ساختمانی شهر تهران» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۹۱/۱۱/۱۷ شورای اسلامی شهر تهران در مواردی با ضوابط مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان انطباق ندارد. از طرفی مصوبه یادشده شهرداری تهران را ملزم نموده است تا بنا به‌ضرورت، ویرایش‌های لازم را با هماهنگی سازمان‌های ذی‌ربط در متن مصوبه اعمال و مراتب را در قالب لایحه جهت بررسی و تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید. ازاین‌رو اصلاحیه این لایحه باهدف گذاری‌های حقوقی ذیل ارائه شده است:

۱. تطبیق سازوکارها ضوابط مصوبه با ضوابط مصرح در مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان.
۲. شفاف‌سازی مسئولیت مدنی و قضایی ذینفع پروژه در عملیات ساختمانی و الزام به‌کارگیری اشخاص حقیقی و حقوقی ذیصلاح در کلیه فرآیندهای تخریب و گودبرداری.
۳. شفاف‌سازی وظایف و مسئولیت‌های کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی متعهد در پروژه در موضوع برآورد سطح اهمیت گود و فرآیند ایمن‌سازی آن.
۴. حذف مسئولیت فنی مأمورین شهرداری در فرآیند ایمن‌سازی گودهای فعال به‌منظور جلوگیری از ایجاد مسئولیت حقوقی برای شهرداری تهران در مسائل فنی ساخت‌وساز.
۵. تعیین تکلیف موضوع ایمن‌سازی با روش نلینگ از نظر رضایت مجاورین و تأسیسات شهری.
- ۶- تأمین انواع پوشش‌های بیمه‌ای برای اشخاص حقیقی و حقوقی متعهد در پروژه.

بنابراین در راستای بند (۱۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی و باهدف استفاده از ظرفیت‌های ماده (۱۱۰) قانون مذکور و در اجرای بند (ل) ماده (۳) مصوبه «ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری‌های ساختمانی شهر تهران» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۹۱/۱۱/۱۷ و به‌منظور تطبیق مصوبه مذکور با ضوابط مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان، لایحه اصلاح مصوبه «ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری‌های ساختمانی شهر تهران» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۹۱/۱۱/۱۷ برای سیر مراحل تصویب در شورای اسلامی شهر تهران ارائه می‌گردد.

ب- توجیه فنی

با افزایش تقاضای احداث زیرزمین در ساخت‌وسازهای شهری به‌منظور تأمین کاربری‌های موردنیاز ساختمان به‌ویژه پارکینگ و به‌تبع آن عملیات گودبرداری فراتر از پی کنی معمول، معضل گودهای رهاشده و حوادث مرتبط با ناپایداری و عدم ایمن‌سازی گود افزایش قابل توجهی پیدا کرده است. همچنین عدم رعایت نکات ایمنی و فنی در تخریب بناهای قدیمی، باعث افزایش آمار حوادث کارگاهی در سالیان اخیر شده است. بروز حوادث متعدد مرتبط با این موضوعات، موجب شد تا نسبت به بررسی میدانی موضوع و آسیب‌شناسی مصوبه «ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری‌های ساختمانی شهر تهران» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۹۱/۱۱/۱۷ شورای اسلامی شهر تهران اقدام نماید.

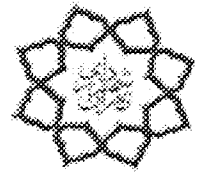
بررسی‌های میدانی و مطالعات نظری صورت گرفته با همکاری دانشگاه تربیت مدرس به‌عنوان مشاور نشان می‌دهد این مصوبه در زمینه‌های فنی، حقوقی و زیست‌محیطی دارای مشکلات و کاستی‌هایی است و امکان عملیاتی شدن آن به‌صورت کامل فراهم نگردیده است. لذا ضروری است بازنگری کلی در برخی مفاد آن صورت پذیرد. در این راستا، مصوبه فوق‌الذکر بر مبنای اهداف ارائه‌شده در پیوست‌های فنی، حقوق و زیست‌محیطی که در ادامه ارائه می‌گردد، موردبازنگری قرار گرفته و اصلاحیه آن ارائه گردیده است.

ج- توجیه زیست‌محیطی

با توجه به بررسی‌های میدانی و مطالعات فنی صورت گرفته در خصوص مصوبه صدرالذکر، اصلاحیه این مصوبه با اهداف فنی و زیست‌محیطی ذیل ارائه‌شده است:

۱. چاره‌اندیشی برای پیشگیری از رهاشدن عملیات ساختمانی در مرحله گودبرداری با اخذ برنامه زمان‌بندی اجرای طبقات زیرزمینی و تضامین مالی و تعهدات لازم از ذینفع پروژه.

۲. استفاده از ضوابط مصرح در مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان در مسائل فنی از قبیل تعیین سطح اهمیت گود و تعیین پروژه‌هایی که شناسایی ژئوتکنیکی در آن‌ها الزامی است و حذف کلیه روابط مهندسی و فنی ارائه شده در تعیین اهمیت گود در پیوست شماره ۱ و ۲ مصوبه سال ۱۳۹۱ و ارجاع موضوع به ضوابط ارائه شده در بند ۷-۳-۳-۴ مبحث هفتم در خصوص تعیین میزان خطر گود.
۳. چاره‌اندیشی برای معضل گودهای رها شده موجود در سطح شهر تهران.
۴. محدود کردن تعداد طبقات زیرزمین به منظور کاهش ریسک رهاشدگی گودها.
۵. سیستمی شدن کلیه فرم‌ها و کاربرگ‌های مربوط به تخریب و گودبرداری در قالب سامانه مهندسین شهرداری و سامانه ناحیه محوری و حذف پیوست‌های شماره ۵ تا ۱۲ مصوبه سال ۱۳۹۱ (این پیوست‌ها پس از تصویب نهایی لایحه و بر اساس متن مصوب به صورت سیستمی در سامانه مهندسین و سامانه ناحیه محوری بارگذاری خواهند شد).
۶. حذف پیوست‌های شماره ۳ و ۴ مصوبه سال ۱۳۹۱ مربوط به تابلوی پروژه در مراحل تخریب و گودبرداری به دلیل اجرایی نبودن.
۷. تأکید بر لزوم حضور مسئول ایمنی طبق ضوابط مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان.
۸. الزام ذینفع پروژه به تعبیه سامانه‌های پایش گود در گودهای با اهمیت بسیار زیاد.
۹. در نظر گرفتن مسائل زیست‌محیطی از قبیل حفظ قنوات و آب‌های زیرزمینی با محدود کردن تعداد طبقات زیرزمین.
۱۰. کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی ناشی از تخریب بناهای قدیمی با تأکید بر اجرای ضوابط مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان در ساخت‌وسازهای شهری.

تاریخ: ۰۸/۱۱/۱۳۹۹
شماره: ۱۱۱۶۲۰۸/۱۰

پیوست: ۳

بسم الله الرحمن الرحيم

به: جناب آقای مهندس هاشمی

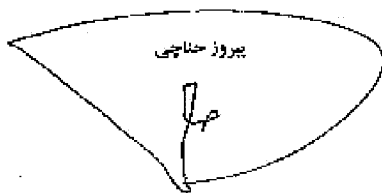
رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران

موضوع: لایحه اصلاح مصوبه ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری های ساختمانی شهر تهران ابلاغی به

شماره ۹۱/۱۱/۱۷ مورخ ۱۶۰/۱۷۱۶/۳۳۶۷۴

با سلام و احترام

در راستای بند (۱۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی و با هدف استفاده از ظرفیت های ماده (۱۱۰) قانون مذکور و در اجرای بند (ل) ماده (۳) مصوبه «ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری های ساختمانی شهر تهران» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۳۳۶۷۴ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۷ و به منظور تطبیق مصوبه مذکور با ضوابط مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان به پیوست «لایحه اصلاح مصوبه ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری های ساختمانی شهر تهران» منضم به گزارش توجیهی مربوطه برای سیر مراحل تصویب در شورای اسلامی شهر تهران تقدیم می گردد.

رونوشت: جناب آقای مظاهریان، معاون محترم برنامه ریزی توسعه شهری و امور شورا و سرپرست معاونت توسعه منابع انسانی.

جناب آقای گلپایگانی، معاون محترم شهرسازی و معماری.

تاریخ: ۱۵/۱۱/۱۳۹۹

شماره: ۲۵۶۶۳/۱۶۰

پیوست: ۱

بسم الله الرحمن الرحيم

به: جناب آقای محمد سالاری رئیس محترم کمیسیون شهرسازی و معماری - جناب آقای سید ابراهیم امینی رئیس محترم کمیسیون نظارت و حقوقی - جناب آقای محمد علیخانی رئیس محترم کمیسیون عمران و حمل و نقل

موضوع: ارجاع لایحه اصلاح مصوبه ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری های ساختمانی شهر تهران ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۱۶/۱۱/۹۱

سلام علیکم؛

به پیوست تصویر نامه شماره ۱۰/۱۱۱۶۲۰۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۰۸ جناب آقای پیروز حناچی شهردار محترم تهران در خصوص لایحه اصلاح مصوبه ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری های ساختمانی شهر تهران ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۱۶/۱۱/۹۱ را ایفاد می نماید.

لایحه مزبور به صورت عادی ارائه و به شماره ۱۶۰/۲۴۹۱۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۰۸ در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت و در دویست و شصت و هشتمین جلسه رسمی شورا منعقد در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۲ اعلام وصول شده است.

ضمن ارجاع لایحه مزبور به آن کمیسیون ها به عنوان کمیسیون مشترک سپاسگزار است وفق مقررات موضوعه و بندهای چهارم، پنجم و ششم ماده چهاردهم (۱۴) آیین نامه اجرایی تشکیلات، انتخابات داخلی و امور مالی شوراهای اسلامی شهرها مصوب ۱۳۷۸/۱/۱۱ هیأت وزیران و ماده یازدهم (۱۱) و سیزدهم (۱۳) دستورالعمل نحوه اداره جلسات، رأی گیری و بررسی پیشنهادهای واصل شده به شورا مصوب ۱۳۹۲/۲/۱۹ شورای عالی استان ها، گزارش مشترک آن کمیسیون ها دال بر تأیید یا رد عین لایحه و یا انجام اصلاحات در متن آن را تا تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۳ به دفتر هیأت رئیسه و مصوبات شورای اسلامی شهر تهران ارسال فرمایید تا متعاقباً در دستور کار صحن علنی شورا قرار گیرد. ۵/۱۶۸م

محسن هاشمی رفسنجانی
رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: - جناب آقای پیروز حناچی شهردار محترم تهران بازگشت به لایحه مزبور جهت استحضار و دستور هماهنگی.

- روسای محترم کمیسیون های فرهنگی، اجتماعی، برنامه و بودجه، سلامت، محیط زیست و خدمات شهری با تصویر لایحه مزبور جهت استحضار و ارائه گزارش به کمیسیون مشترک و دفتر هیأت رئیسه و مصوبات.

- اعضای محترم هیأت رئیسه شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.

- جناب آقای بشیر نظری عضو و رئیس محترم کمیته تنقیح مصوبات شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.

- جناب آقای محمدحسین یوچانی رئیس محترم مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهرداری تهران جهت استحضار و اعلام نظر کارشناسی به شورای اسلامی شهر تهران و دفتر هیأت رئیسه و مصوبات.

رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران - جناب آقای محسن هاشمی رفسنجانی

موضوع: در جواب: ارجاع لایحه اصلاح مصوبه ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری های ساختمانی شهر تهران ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۹۱/۱۱/۱۷

سلام علیکم

احتراماً، بازگشت به نامه شماره ۱۶۰/۲۵۶۶۳ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۵ در خصوص ارجاع لایحه «اصلاح مصوبه ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری های ساختمانی شهر تهران ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۹۱/۱۱/۱۷» و با توجه به نتایج جلسات مشترک کمیسیون های معماری و شهرسازی، عمران و حمل و نقل و نظارت و حقوقی، نسخه مورد تصویب کمیسیون مشترک به شرح پیوست جهت استحضار و ارائه دستور طرح و بررسی در جلسه علنی شورای اسلامی شهر تهران ارسال می گردد.

سید ابراهیم امینی
رئیس کمیسیون نظارت و حقوقی
شورای اسلامی شهر تهران

محمد سالاری
عضو و رئیس کمیسیون شهرسازی و معماری
شورای اسلامی شهر تهران

محمد علیخانی
عضو و رئیس کمیسیون عمران و حمل و نقل
شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: اعضای محترم کمیسیون عمران و حمل و نقل

اعضای محترم کمیسیون معماری و شهرسازی

اعضای محترم کمیسیون نظارت و حقوقی

معاون مصوبات اداره کل اداری و اجرایی و رئیس دفتر هیئت رئیسه شورای اسلامی شهر تهران - جناب آقای محمد باقری

دبیر کمیسیون معماری و شهرسازی شورای اسلامی شهر تهران - جناب آقای محمد قربانی

دبیر کمیسیون عمران و حمل نقل شورای اسلامی شهر تهران - سرکار خانم محبوبه پیری زاده

لایحه اصلاحیه مصوبه «ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری های ساختمانی شهر تهران» ابلاغی به شماره

۹۱/۱۱/۱۷ مورخ ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴

با توجه به مفاد بند بیستم (۲۰) ماده هشتم (۸۰) «قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران» مصوب ۱۳۷۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی و در راستای اجرای مقررات ملی ساختمان (مبحث هفتم) و اجرای بند (ل) ماده (۳) مصوبه «ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری های ساختمانی شهر تهران» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۹۱/۱۱/۱۷ و به منظور کاهش مخاطرات و پیشگیری از وقوع حوادث مرتبط با گود و تخریب ساختمانی و ساماندهی گودهای رها شده با استفاده از ظرفیت بند (۱۴) ماده (۵۵) و ماده (۱۱۰) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی، مصوبه فوق الذکر به شرح زیر اصلاح و مورد تصویب قرار گرفت.

ماده (۱) - معانی، مترادفات الفاظ و اصطلاحات اختصاصی به کار رفته در این مصوبه به شرح ذیل می باشد.

الف- وزارت: وزارت راه و شهرسازی

ب- شورا: شورای اسلامی شهر تهران

ج- شهرداری تهران: شهرداری تهران شامل معاونت ها و حوزه های ستادی ۲۲ منطقه، ۱۲۳ ناحیه و دفاتر خدمات الکترونیک وابسته به شهرداری تهران

د- سازمان استان: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

هـ- گود: هر گونه حفاری و خاکبرداری در تراز پایین تر از سطح طبیعی زمین

و- گود با خطر زیاد و بسیار زیاد: گودی که مطابق شرایط ذکر شده در بخش ارزیابی خطر گود آخرین ویرایش مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان، در رده خطر زیاد و بسیار زیاد قرار می گیرد.

ز- تخریب: هر اقدامی که مستلزم جدا کردن مصالح از ساختمان به منظور حذف، نوسازی، تعمیر، مرمت و بازسازی تمام یا قسمتی از بنا باشد.

ح- صاحبکار: مالک یا نماینده قانونی آن

ط- سازنده: مجری، پیمانکار ذیصلاح

ماده (۲) - شهرداری تهران موظف است سازوکار اجرای موارد ذیل را در جهت ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری های ساختمانی شهر تهران به انجام رساند و حسب نیاز موارد را در سامانه های شهرداری تهران اعمال نماید:

الف. کلیه کاربرگ های پیوست مصوبه «ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری های ساختمانی شهر تهران» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۹۱/۱۱/۱۷ را بر اساس آخرین ضوابط و مقررات ملی ساختمان بروزرسانی نموده و ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه، به صورت الکترونیکی در فرآیند صدور پروانه ساختمانی در ذیل سامانه های هوشمند شهرسازی پیاده سازی نماید.

ب. در زمان صدور دستور نقشه، مفاد این مصوبه را برای اطلاع و عمل به آن به صاحبکار و سازنده اعلام نماید که صاحبکار موظف به رعایت تمامی نکات ایمنی تخریب و گودبرداری و همکاری و هماهنگی با مهندسان مسئول پروژه می باشد.

ج. از صدور هرگونه پیش پروانه و مجوز برای شروع عملیات تخریب و گودبرداری قبل از طی مراحل صدور پروانه ساختمانی جلوگیری نماید.

د. از شروع به کار و ادامه عملیات ساختمانی تا زمانی که نسبت به ارزیابی وضعیت همجواری ها (بر اساس کاربرگ مربوطه) و در صورت لزوم ایمن سازی املاک و گذرهای مجاور طبق ضوابط مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان وفق دستورکار مهندسان پروژه اقدام ننموده اند و یا فاقد تابلوی مشخصات پروژه و حصارکار گاهی مطابق ضوابط مبحث بیستم مقررات ملی ساختمان هستند، جلوگیری نماید.

تبصره ۱: به منظور ارزیابی وضعیت همجواری ها، ارائه اطلاعات فنی املاک مجاور بر اساس اطلاعات سامانه آرشیو الکترونیک اسناد شهرداری تهران به مهندسان پروژه (بر اساس کاربرگ مربوطه) بلامانع است. بدیهی است مسئولیت بررسی صحت اطلاعات بر عهده مهندسان پروژه می باشد.

ه. از شروع به کار پروژه تا زمانی که نسبت به جمع آوری یا ساماندهی نحوه استقرار و ایمن سازی کلیه کنتورها و انشعابات گاز و سایر تاسیسات طبق نظر ارگان های ذیربط اقدام ننموده اند، جلوگیری نماید.

و. ترتیبی اتخاذ نماید تا دستورکار تخریب بنای قدیمی که بر اساس مشخصات ملک، وضعیت گذرها و املاک مجاور طبق ضوابط مبحث دوازدهم و مبحث بیستم مقررات ملی ساختمان و آیین نامه حفاظتی کارگاه های ساختمانی و سایر ضوابط فنی و اجرایی تهیه و به امضای سازنده، ناظر پروژه و صاحبکار رسیده است، توسط مهندس ناظر پروژه پیوست گزارش شروع عملیات ساختمانی گردد.

ز. قبل از شروع عملیات ساختمانی به صاحب کار و سازنده، بیمه نامه مسئولیت مدنی مناسب و قابل پوشش تا سقف احتمال وقوع خسارت اجرای عملیات ساختمانی (شامل بیمه همجواری ها و اشخاص ثالث، مسئولیت حرفه ای) خریداری شده را توصیه نماید. تامین پوشش بیمه ای رافع مسئولیت های ذاتی اشخاص به خصوص در امور کیفری و انتظامی نخواهد بود.

ح. به منظور اجرای وظایف نظارتی بر عملیات اجرایی گود وفق ظرفیت های قانونی موجود، نسبت به تهیه و ابلاغ دستورالعمل ها و چک لیست های مناسب برای وحدت رویه در مناطق ۲۲ گانه اقدام نماید.

ط. در حین اجرای عملیات گودبرداری، بازرسی از گود توسط عوامل شهرداری ناحیه وفق دستورالعمل های بند (ح) انجام و مواردی چون گزارشات مربوط به وضعیت گود و پایدارسازی آن و رعایت اصول ایمنی (بر اساس گزارش مهندسین ناظر) و رعایت زمان بندی را کنترل و نتایج را در سامانه ناحیه محوری ثبت نماید و در صورت مشاهده تخلفات و اشکالات اجرایی ضمن ابلاغ اخطار لازم، از ادامه عملیات ساختمانی به جز ایمن سازی و پایدار سازی گود و همجواریها جلوگیری نماید. بدیهی است این گزارش ها رافع مسئولیت مالک، مهندس ناظر، طراح، سازنده و شرکت مهندسی ژئوتکنیک و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی مسئول در پروژه نمی باشد.

ی. نسبت به آموزش های تخصصی لازم کارشناسان شهرسازی نواحی به نحو مناسب و به صورت مستمر اقدام و دستورالعمل های راهنمای لازم را در اختیار ادارات شهرسازی نواحی قرار دهد.

ک. در گودهای با خطر زیاد و بسیار زیاد مجموعه اقدامات ذیل را انجام دهد:

۱- برنامه زمان بندی اجرای طبقات زیرزمینی (به تفکیک مراحل تخریب، گودبرداری، عملیات پایدارسازی و ایمن سازی گود، اجرای طبقات زیرزمینی) که با هماهنگی مهندس طراح، ناظر، شرکت مهندسی ژئوتکنیک توسط سازنده ذیصلاح تهیه و مهیور شده است را اخذ نموده و به صورت سیستمی در پرونده ملک ضبط و آرشیو گردد.

۲- پیش از شروع عملیات تخریب و گودبرداری ترتیبی اتخاذ گردد که به منظور مرور و کنترل نقشه های اجرایی و توجیه و هماهنگی انجام عملیات تخریب و گودبرداری و کنترل برنامه زمان بندی، پلان تجهیز کارگاه و ایمن سازی انشعابات، جلسه مشترک صاحبکار، سازنده، مهندس ناظر و نماینده تام الاختیار شرکت مهندسی ژئوتکنیک در محل پروژه برگزار و صورت جلسه مورد تایید و امضا شده افراد مذکور به صورت سیستمی در پرونده ملک ضبط و آرشیو گردد. نماینده شهرداری (کارشناس شهرسازی ناحیه) موظف است در جلسه مذکور حاضر و نسبت به تحویل صورت جلسه و ثبت سیستمی اقدام نماید.

۳- در صورت مشاهده هرگونه اشکال یا تخلف در انجام عملیات گودبرداری و همچنین عدم پیشرفت پروژه طبق برنامه زمان بندی بند یک (۱) مذکور، براساس بازدید و کنترل های مأموران شهرداری و گزارش مهندس ناظر پروژه ویا دریافت گزارش تخلف از سوی وزارت، سازمان استان ویا مهندس ناظر، نسبت به صدور اخطاریه های لازم جهت الزام صاحبکار و سازنده به اتخاذ

تدابیر لازم جهت ایمن سازی و پایدارسازی و رفع خطر را معمول نماید. در صورت بی توجهی مالک به اختطاریه های ابلاغی شهرداری تهران به تعداد مشخص شده در دستورالعمل های ابلاغی در بند (ح) این ماده و احراز لزوم ورود مستقیم شهرداری تهران به رفع خطر وفق مفاد بند (۱۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری ها، شهرداری موظف است راساً نسبت به رفع خطر و ایمن سازی گود و معابر مجاور با استفاده از آزادسازی تضمین بانکی سپرده شده وفق بند ۴ این ماده اقدام نماید.

تبصره ۱: در گودهایی که مشمول ارایه تضمین دوره اجرای گود مطابق بند (۴) نمی باشند و یا برای گودهایی که در زمان ایمن سازی آنها مشخص شود که میزان تضمین مذکور برای تامین مالی ایمن سازی و رفع خطر کافی نیست، منابع مالی لازم از محل ردیف اعتباری مشخص شده در بودجه سالیانه شهرداری تهران تامین و هزینه های صورت گرفته وفق قوانین به حساب بدهی مالک قرار داده می شود.

۴- از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه برای کلیه گودهای با خطر بسیار زیاد و گودهای با خطر زیاد به هنگام صدور پروانه ساختمانی از صاحبکار پروژه تضمین بانکی رفع خطر از گود را به منظور جلوگیری از شکل گیری گودهای پرخطر رها شده در سطح شهر و پیش بینی هزینه رفع خطر از گود اخذ نماید. مقدار این تضمین در اولین سال اجرای مصوبه، ۷۴۰ هزارریال به ازای هر متر مکعب گود (طبق نقشه تایید شده) بر مبنای ردیف حمل خاک فهرست بهای ابنیه سال ۱۴۰۰ تعیین می گردد که مبلغ تضمین در سال های بعد به میزان نرخ تورم رسمی افزایش می یابد. این تضامین، با ارائه گزارش اتمام عملیات ساختمانی تا تراز صفر از سوی مهندس ناظر و رعایت تمامی اصول ایمنی آزادسازی می گردد.

تبصره ۱: در سال اول اجرا، در خصوص گودهای با خطر زیاد صرفاً گودهای با عمق برابر یا بیشتر از ۱۰ متر مشمول ارایه تضمین بانکی می باشند. از سال دوم، شهرداری تهران موظف است پس از ارایه نتایج پایش اجرای سال اول این بند و اخذ تایید کمیسیون های مشترک عمران و حمل و نقل و شهرسازی و معماری نسبت به اخذ تضمین برای تمامی گودهای با خطر زیاد به صورت مرحله ای اقدام نماید.

تبصره ۲: سازوکار اخذ تضامین مذکور وفق دستورالعملی که مطابق بند (ح) این ماده تدوین و ابلاغ می گردد، مشخص می شود. شهرداری تهران مجاز است دستورالعمل های حقوقی برای اخذ تضامین غیربانکی معادل با مقدار مشخص شده در این بند را با در نظر گرفتن صرفه و صلاح شهرداری تدوین و با امضای شهردار تهران ابلاغ نماید.

۵- از صاحبکار در هنگام درخواست پروانه ساختمانی پروژه، تعهد محضری لازم را اخذ نماید تا در شرایط ضروری نظیر ریسک وقوع ریزش گود، رها شدن گود و ایجاد فضای بی دفاع شهری و مواردی از این قبیل، نسبت به ورود و رفع خطر از گود اقدام نماید.

ل. با توجه به ماده ۳۸ قانون مدنی، شروع به کار عملیات ساختمانی برای سیستم‌های سازه نگهبان از نوع میخ کوبی و مهارگذاری دیواره‌های گود (نیلینگ و انکراژ) را صرفاً با احراز شرایط ذیل صورت دهد:

۱- اخذ رضایت‌نامه رسمی (تنظیم شده در دفتر خانه رسمی) از کلیه مالکین مجاور ملک مبنی بر پذیرش مسئولیت کلیه عواقب و اعلام موضوع به خریداران آتی.

۲- ارائه بلامانع از اداره فضای سبز منطقه و ادارات مرتبط با تاسیسات شهری برای املاکی که در ضلع مجاور پیاده روها و خیابان‌ها اقدام به اجرای میخ کوبی و مهارگذاری دیواره‌ها (نیلینگ و انکراژ) کرده و امکان آسیب به درختان، فضای سبز و تاسیسات شهری وجود دارد.

م. نسبت به ایجاد و بروزرسانی لایه‌های اطلاعاتی در سامانه‌های طرح تفصیلی و اطلاعات مکانی شامل مشخصات خاک و نقشه توزیع انواع جنس خاک در سطح شهر تهران، وضعیت لایه‌بندی زیر سطحی، وضعیت سطح آب‌های زیرزمینی و موقعیت قنوات با همکاری لازم وزارت و سازمان استان و با استفاده از نتایج گزارش بررسی ژئوتکنیک شرکت‌های خدمات فنی و آزمایشگاهی پروژه‌های ساختمانی سطح شهر تهران اقدام نماید و دسترسی لازم جهت بهره‌برداری از اطلاعات را به طراحان و مهندسان پروژه برای ارتقای ایمنی گودبرداری ساختمانی فراهم نماید.

ن. همکاری لازم را با وزارت و سازمان استان در خصوص طبقه‌بندی انواع روش‌های ایمن‌سازی و اجرای سازه نگهبان براساس عمق گود، نوع خاک، وجود آب‌های زیرزمینی و سایر مشخصات فنی مرتبط صورت دهد و در انتشار راهنماهای تخصصی برای ارتقای فرآیند تخریب و گودبرداری مشارکت نماید.

س. در فرایند بازنگری طرح تفصیلی با توجه به ملاحظات زیست‌محیطی، مشخصات خاک، آب‌های زیرزمینی، وجود تاسیسات زیربنایی و قنوات نسبت به تعیین ضوابط تعداد و سطح اشغال مجاز طبقات زیرزمین و عمق مجاز گودبرداری برای املاک و معرفی گستره‌های از شهر با محدودیت گودبرداری اقدام نماید.

ماده (۳)- شهرداری تهران موظف است سازوکار لازم را جهت الکترونیکی نمودن رایحه خدمات مرتبط با مهندسان پروژه اعم از طراح، سازنده، ناظر و شرکت خدمات فنی و آزمایشگاهی ژئوتکنیکی به تناسب شرح وظایف هریک از آنان به شرح ذیل ظرف مدت حداکثر دو ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه فراهم نماید:

الف. در کلیه پروژه‌هایی که انجام فرایند شناسایی ژئوتکنیکی در آنها، طبق بند ۷-۲ مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان (یا بند متناظر در ویرایش‌های بعدی مبحث مورد نظر) ضروری اعلام شده است می‌بایست قبل از صدور پروانه ساختمانی، گزارش شناسایی مربوطه را که توسط شرکت خدمات فنی و آزمایشگاهی ژئوتکنیکی تهیه می‌گردد به صورت سامانه‌ای از صاحبکار اخذ و در پرونده ملک ثبت و آرشیو نماید.

ب. فرم وضعیت همجواری ها و اعلام سطح خطر گود را به صورت سامانه ای از مهندس طراح پروژه اخذ و در پرونده ملک ثبت و آرشیو نماید.

ج. در صورتیکه خطر گود توسط مهندس طراح پروژه زیاد ارزیابی گردد مفاد بند ۷-۳-۳-۴-۱۰ مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان (یا بند متناظر در ویرایش های بعدی مبحث موردنظر) به شرح ذیل به صورت سیستمی به صاحبکار اعلام گردد:

«به آگاهی می رساند با توجه به اینکه سطح خطر گود توسط مهندس طراح، زیاد ارزیابی شده است، طبق مفاد بند ۷-۳-۳-۴-۱۰ مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان، مسئولیت طراحی گودبرداری باید به عهده یک شرکت مهندسی ژئوتکنیک ذیصلاح واگذار شود».

د. در صورتیکه خطر گود توسط مهندس طراح پروژه بسیار زیاد ارزیابی گردد مفاد بند ۷-۳-۳-۴-۱۱ (یا بند متناظر در ویرایش های بعدی مبحث موردنظر) به شرح ذیل به صاحبکار اعلام گردد:

«به آگاهی می رساند با توجه به اینکه سطح خطر گود توسط مهندس طراح بسیار زیاد ارزیابی شده است، طبق مفاد بند ۷-۳-۳-۴-۱۱ مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان مسئولیت طراحی گودبرداری باید به عهده یک شرکت مهندسی ژئوتکنیک ذیصلاح واگذار شود، عملیات پایدارسازی گود توسط پیمانکار ذیصلاح و نظارت بر اجرای پیمانکار توسط ناظر ذیصلاح انجام گردد. ضمناً تغییر شکل های افقی و قائم سازه مجاور و دیواره گود تا قبل از پایدارسازی دائم گود باید اندازه گیری و پایش شود».

تبصره ۱: در گودهای با خطر بسیار زیاد، گزارش وضعیت پایش و کنترل گود توسط مهندسان مسئول پروژه در زمان های مقرر تهیه و در سامانه گزارشات مرحله ای ثبت و دسترسی به اطلاعات آن در سامانه ناحیه محوری مطابق بند (ط) ماده یک برقرار می گردد. مهندس ناظر موظف است در صورتیکه تغییر شکل های افقی و قائم دیواره گود و سازه های مجاور بیش از مقدار مجاز گردد، بلافاصله مراتب را به اطلاع کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی ذی ربط (مشخص شده در قانون) جهت اتخاذ تدابیر لازم برساند. شهرداری تهران با همکاری سازمان استان موظف به پیش بینی تمهیدات لازم برای ایجاد دسترسی به اطلاعات طبقه بندی شده این سامانه توسط مراکز علمی و تحقیقاتی برای اهدافی نظیر به روز رسانی ضوابط و مقررات فنی و ارتقای روشهای پایدارسازی گود می باشد.

تبصره ۲: ترتیبی اتخاذ نماید تا در صورتیکه مهندس ناظر پروژه پس از شروع عملیات ساختمانی سطح خطر گود را بالاتر از سطح خطر ارائه شده توسط مهندس طراح برآورد نمود، مراتب توسط مهندس ناظر در سامانه گزارشات مرحله ای ثبت و مفاد بند «ج» و «د» ذیل ماده چهارم به صاحبکار ابلاغ گردد.

۵. صاحبکار از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی ذیصلاح در رشته ژئوتکنیک که از طرف وزارت راه و شهرسازی معرفی می گردند استفاده می نماید. در صورت عدم معرفی، از شرکت های تشخیص صلاحیت شده توسط سازمان برنامه و بودجه در رشته ژئوتکنیک با رتبه مناسب و یا شرکت های خدمات فنی و آزمایشگاهی ژئوتکنیک با رتبه مناسب با استفاده از اختیارات مبحث دوم مقررات ملی ساختمان (اختیارات هیات پنج نفره استان تهران) استفاده می شود.

۹. ترتیبی اتخاذ نماید تا ترتیب گزارش دهی مراحل ساختمانی متناسب با نوع سیستم ایمن سازی گود در سامانه ناحیه محوری و سامانه مهندسان ناظر با همکاری سازمان استان صورت پذیرد.

ماده (۴) - به منظور ساماندهی، ایمن سازی و رفع خطر ناشی از گودهای رها شده موجود در سطح شهر تهران، شهرداری تهران (معاونتها، مناطق و سایر واحدهای ستادی ذی مدخل) موظف است با همکاری سازمان استان اقدامات زیر را انجام دهد:

(۱) گودهای رها شده موجود را با لحاظ شاخص های نظیر سن و عمق گود، تعداد اخطار صادره، وضعیت همجواریها، سیستم پایدارسازی گود و امثالهم شناسایی و از حیث میزان خطر اولویت بندی نموده و لیست آن را جهت پیگیری حقوقی به اداره کل حقوقی شهرداری ارسال نماید. اداره کل حقوقی موظف است ظرف مدت حداکثر سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه نسبت به اقامه دعوی به دستگاه قضا در راستای تعیین تکلیف گودهای رها شده و الزام مالک یا مالکین به ایمن سازی اقدام نماید.

(۲) نسبت به ایجاد فرآیند سیستمی شناسایی گودهای رها شده و ایجاد بانک اطلاعات وفق دستورالعمل های ابلاغی در بند (ح) ماده ۲ ظرف مدت حداکثر دو ماه در سامانه های مرتبط شهرداری تهران اقدام و به طور مستمر بهنگام سازی نماید. در مورد گودهای رها شده که بخشی از مالکیت آن یا تمام مالکیت آن بر عهده شهرداری تهران میباشد معاونت فنی و عمرانی شهرداری تهران موظف به ثبت گزارش کنترل و پایش مستمر وضعیت ایمنی گود در این سامانه می باشد.

(۳) در راستای تعیین تکلیف گودهای رها شده بر اساس نتایج بند یکم این ماده، برنامه رفع خطر از این گودها را ظرف مدت حداکثر شش ماه ارایه نماید. برای مواردی که بنا به اهمیت گود و عدم همکاری مالک در رفع خطر از گود، ورود مستقیم شهرداری به رفع خطر وفق مفاد بند (۱۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری احراز شده باشد در این صورت شهرداری تهران با برگزاری مناقصه و به کارگیری مشاور و سازنده ذیصلاح نسبت به رفع خطر از آنها اقدام نماید. شهرداری مناطق موظف به همکاری در اجرای برنامه رفع خطر و ایمن سازی می باشند.

(۴) تامین مالی برای ایمن سازی گودهایی که مشمول ورود مستقیم شهرداری تهران وفق بند ۳ این ماده می باشند در سال اول اجرای مصوبه از محل ردیف اعتباری مصوب در بند ۲ تبصره یازدهم بودجه سال ۱۴۰۰ انجام شده و در سنوات آتی منابع لازم در لایحه بودجه سالیانه پیش بینی می گردد.

ماده (۵)- شهرداری تهران موظف است به منظور ایجاد وحدت رویه در اقدامات واحدهای ستادی و عملیاتی شهرداری تهران در مدیریت و فرماندهی سوانح ناشی از گود و پیش بینی سازوکار همکاری سایر دستگاه‌های مسئول و مراجع ذیصلاح حقوقی (نظیر دادستانی تهران) در مدیریت حوادث ناشی از ریزش گود، ظرف مدت حداکثر ۲ ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه نسبت به تدوین دستورالعمل اجرایی مدیریت و فرماندهی سوانح گود در شهر تهران (شامل تعیین شرح وظایف واحدهای مختلف ذی مدخل در مدیریت حادثه، ایجاد بانک اطلاعاتی قابل اعتماد، روش‌های تخلیه ایمن، ضوابط فنی و ایمنی لازم و غیره) اقدام و جهت اجرا ابلاغ نماید.

ماده (۶)- به منظور اجرای کامل مقررات ملی ساختمان و کاهش مخاطرات و ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداریهای ساختمانی، سازمان استان نسبت به کنترل طرح و نقشه‌های اجرایی پایدارسازی و مقاوم‌سازی گود و همکاری در تدوین دستورالعمل‌های اجرایی گودبرداری، کنترل گزارش‌های بررسی وضعیت ساختمان‌های مجاور و نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی که توسط اعضای آن ارائه می‌گردد، اقدام نماید.

تبصره ۱: به منظور ارتقای کیفیت ساخت و ساز و کیفیت خدمات حرفه‌ای مهندسین عضو، نسبت به برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی مستمر ویژه تخریب و گودبرداری اقدام نماید.

تبصره ۲: به کلیه مهندسان ناظر در خصوص لزوم اخذ بیمه نامه‌های متناسب با خطرات احتمالی توصیه و تأکید نماید.

ماده (۷)- مفاد این مصوبه از تاریخ لازم الاجرا شدن، جایگزین مفاد مصوبه «ارتقای ایمنی تخریب و گودبرداری‌های ساختمانی شهر تهران» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۱۷۱۶/۲۳۶۷۴ مورخ ۹۱/۱۱/۱۷ می‌گردد. شهرداری تهران موظف است ظرف مدت حداکثر سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این مصوبه، دستورالعمل‌های راهنمای کامل این مصوبه را با رعایت موازین حقوقی، فنی و اجرایی و به روزرسانی کاربرگ‌ها بر اساس آخرین ضوابط و مقررات ملی ساختمان تدوین و ابلاغ نماید.

ماده (۸)- شهرداری تهران موظف است سالانه گزارش جامع از فعالیت‌ها و حسن اجرای این مصوبه را به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید و بنا به ضرورت جهت انجام ویرایش‌های لازم در مصوبه مراتب را در قالب لایحه با هماهنگی سازمان‌های ذیربط به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید.